

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de leden van de Vaste Kamercommissie voor Asiel en Migratie

Per e-mail: cie.am@tweedekamer.nl

Lange Voorhout 9
2514 EA Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.nationaalrapporteur.nl

Onze referentie
14094

Datum 19 september 2025
Betreft Inbreng commissiedebat Kinderen in de Asielopvang, 23 september 2025

Geachte leden van de vaste Kamercommissie voor Asiel en Migratie,

Op dinsdag 23 september komt uw commissie bijeen voor het commissiedebat Kinderen in de asielopvang. Als [Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen](#) geef ik u hierbij graag enkele punten ter overweging mee over het verhoogde risico dat alleenstaande minderjarige vreemdelingen in de asielopvang lopen om slachtoffer te worden van mensenhandel, evenals over de tekortkomingen in het herkennen van een deel van deze kinderen als slachtoffers van mensenhandel en/of seksueel geweld.

Als Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen heb ik de onafhankelijke en wettelijke taak om onderzoek te doen naar de aard, omvang en aanpak van mensenhandel en seksueel geweld tegen kinderen. Op basis hiervan adviseer ik de Nederlandse regering over de voorkoming en bestrijding van beide fenomenen en over de toegang tot hulp en bescherming van slachtoffers. In mijn werk besteed ik in het bijzonder aandacht aan groepen die kwetsbaar zijn voor mensenhandel en/of seksueel geweld. Dit is het geval voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen, niet alleen vanwege hun minderjarigheid en hun verblijf in een vreemd land zonder hun ouders, maar ook door de reis die velen van hen achter de rug hebben en de omstandigheden waaronder zij in Nederland verblijven.

Verdwijningen uit de opvang

In de afgelopen jaren heeft de Nationaal Rapporteur meerdere malen aandacht gevraagd voor het hoge aantal verdwijningen uit de asielopvang en de kwetsbaarheid van alleenstaande minderjarige vreemdelingen in de Europese Unie.¹ Journalistenplatform *Lost in Europe* becijferde in 2023 dat het gaat om tenminste [50.000 kinderen](#) in de EU. Uit cijfers van het COA en onderzoek van het WODC blijkt dat ook uit de Nederlandse opvang in 2023 ten minste 360 kinderen zijn verdwenen, van wie het grootste deel uit het Aanmeldcentrum in Ter Apel.

---

¹ Zie ook: Nationaal Rapporteur, 2015 (Mensenhandel. Naar een kindgericht beschermingssysteem voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen); Nationaal Rapporteur, 2019 (Slachtoffermonitor Mensenhandel 2014-2018); Nationaal Rapporteur, 2020 (Slachtoffermonitor mensenhandel 2015-2019); Nationaal Rapporteur, 2021 (Dadermonitor Mensenhandel 2015-2019); Nationaal Rapporteur, 2024 (Monitor Mensenhandel 2019-2023). Ook [Defence van Children](#) besteedde hier in de inbreng voor uw rondetafelgesprek van 9 september j.j. aandacht aan.

Niet ieder kind zal slachtoffer zijn geworden van mensenhandel, maar het risico dat zij hierop lopen buiten het zicht en de zorg van de autoriteiten is enorm. Nederland zou daarom alles op alles moeten zetten om dergelijke verdwijningen te voorkomen. Een eerste voorwaarde is dat alleenstaande minderjarige vreemdelingen zo snel mogelijk worden geplaatst op een opvanglocatie waar zij veilig zijn en tot rust kunnen komen in het vertrouwen dat zij daar voor langere tijd kunnen blijven. Dit komt niet alleen ten goede aan hun lokale sociale binding, wat een belangrijke beschermende factor is tegen mensenhandel, maar stelt professionals die werkzaam zijn in de opvang ook in staat een vertrouwensband op te bouwen met deze jongeren. Jongeren zullen hierdoor sneller hun zorgen delen en professionals zullen zorgwekkende veranderingen in gedrag hierdoor sneller herkennen.

Te weinig oog voor gevolgen van slachtofferschap mensenhandel op de migratieroute

Veel van de alleenstaande minderjarige vreemdelingen die in Nederland arriveren om bescherming te vragen hebben een lange weg afgelegd. Vaak zijn zij al maanden en soms zelfs jaren onderweg en hebben al die tijd moeten zien te overleven. Alleenstaande minderjarigen zijn bijzonder kwetsbaar op de migratieroute, ook voor seksueel geweld en mensenhandel. In 2024 heb ik [onderzoek](#) gedaan naar de ervaringen van migranten op de route naar de EU via Libië op basis van getuigenverklaringen in een opsporingsonderzoek naar Eritrese mensensmokkelaars. De getuigen, die voor een deel minderjarig waren ten tijde van hun reis, beschrijven hoe ze in de magazijnen werden blootgesteld aan ernstig geweld, misbruik en dwang. Veel getuigen werden met geweld gedwongen om herhaaldelijk telefonisch contact op te nemen met hun families, om te smeken om losgeld. Een deel van de getuigen is daarnaast ontvoerd of doorverkocht om zo nog meer losgeld van hen te verkrijgen. Praktijken die wijzen op mensenhandel voor losgeld en slavernij die traumatiserend kunnen zijn. Dit onderzoek benadrukt het belang van voldoende bewustzijn onder zowel beleidsmakers als uitvoerders in de opsporing en de migratieketen van de risico's die migranten lopen tijdens de migratie, inclusief het risico om slachtoffer te worden van mensenhandel. Dit onderzoek laat zien dat het delict mensenhandel zich in verschillende gedaantes kan voordoen en breder is dan de bekende verschijningsvormen zoals seksuele of arbeidsuitbuiting. Mensenhandel en seksueel geweld komen uiteraard niet alleen voor in deze vorm en op deze route. Het is daarom belangrijk dat organisaties die werkzaam zijn in de asielketen signalen die erop wijzen dat jongeren onderweg mensenhandel en/of seksueel geweld meegemaakt hebben leren herkennen, zodat zij de hulp kunnen krijgen die zij nodig hebben.

Zorgen over ronselen van minderjarigen op opvanglocaties

De laatste jaren ontvang ik met regelmaat signalen van professionals van NIDOS en het COA, zorgcoördinatoren mensenhandel, maatschappelijke organisaties en van lokale overheden die zich zorgen maken dat alleenstaande minderjarige vreemdelingen door mensenhandelaren worden geronseld. Het gaat dan om verschillende vormen van mensenhandel, maar de laatste tijd met name over criminele uitbuiting. Er waren al langer [zorgen](#) over Noord-Afrikaanse

Datum
19 september 2025
Onze referentie
14094

minderjarigen die kwetsbaar zijn voor deze vorm van mensenhandel, maar het afgelopen jaar zijn er ook grote zorgen over [Syrische jongeren](#). Het is volgens deze professionals vaak zeer moeilijk om tot deze groep door te dringen, zij zien zichzelf vaak niet als slachtoffer. Daarnaast wordt hun slachtofferschap ook door anderen niet altijd herkend, omdat hun gedrag enkel wordt gezien als overlast of criminaliteit. Ten slotte is het vanwege het tekort aan geschikte opvangplekken vaak niet mogelijk om deze jongeren te plaatsen op een duurzaam passende plek waar hun veiligheid kan worden gegarandeerd.

Tot slot

In het onderzoek [Van puzzelstukjes naar signaal](#), waarin ik verkend heb hoe de signalering van slachtoffers door organisaties in de asielketen plaatsvindt, heb ik geconcludeerd dat verbeteringen nodig zijn. Die verbeteringen zien onder andere op een betere samenwerking, uitwisseling van zorgelijke signalen in de keten en het continu aandacht besteden aan de signalering van mensenhandel. Dergelijke maatregelen kunnen alleen effectief zijn als de omstandigheden in de opvang worden verbeterd, zodat de betrokken organisaties en hun professionals voldoende toegerust kunnen worden om hun signalerende taak uit te oefenen en het welzijn en de veiligheid van alleenstaande minderjarige vreemdelingen te verbeteren.

Ik verzoek u bovenstaande punten mee te nemen in uw beraadslagingen. Uiteraard ben ik graag bereid mijn punten nader toe te lichten en met u hierover in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groet,

Conny Rijken
*Nationaal Rapporteur Mensenhandel en
Seksueel Geweld tegen Kinderen*